

Besparingsoefening moet klemtoon leggen op de uitgaven.

Itinera pleit voor hervorming van belastingstelsel en verankering van begrotingsregel in grondwet

2011/15
14 10 2011

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Ivan Van de Cloot en Etienne De Callataÿ hebben in opdracht van het Itinera Institute de budgettaire en fiscale uitdagingen voor de volgende regering in kaart gebracht. Hieruit blijkt dat in de besparingsoefening de klemtoon op de uitgaven moet liggen. Itinera beseft dat er onmiddellijk gaten gevuld moeten worden met maatregelen die snel geld opbrengen maar stelt dat dit best gepaard gaat met een engagement voor diepgaande hervorming

Itinera pleit voor een hervorming van het belastingstelsel waarbij de aftrekmogelijkheden worden vermindert en hergroepeerd in korven met een maximaal af te trekken bedrag. De belastingbetaler kiest zelf waaraan hij dat bedrag besteedt. Men roept ook beleidsvoerders op om een begrotingsregel in de grondwet te verankeren. Bij een selecte groep van experts werd gepeild naar concrete besparingsmaatregelen. Het Itinera Institute wil hiermee een constructieve bijdrage leveren aan het onderhandelingsdebat, vanuit een strategisch toekomstperspectief. Om resultaat te boeken in de vereenvoudiging van het belastingstelsel is het wenselijk dat de beleidsvoerders een expertencommissie samenstellen die een echte hervorming kan voorbereiden.

Leg klemtoon op de uitgaven

Itinera heeft in de studie "Het vinden van het budgettaire rechte pad" aangetoond waarom in de besparingsoefening de klemtoon moet liggen op de uitgaven. De uitgaven (zonder rentebetalingen) zijn in België sinds 1999 met 70% toegenomen, in Duitsland was dit slechts met 20 %.

De belastingdruk in België behoort tot de hoogste in de wereld. We constateren dat in landen waar de belastingdruk een stuk lager ligt dan in België de grootste begrotingsinspanningen werden geleverd aan de uitgavenzijde. Zo werden in Nederland en Frankrijk 60% bespaard aan de uitgavenzijde. In Duitsland werd meer bespaard dan nodig, waardoor men met het surplus de belastingen heeft verlaagd.

Maatregelen aan inkomstzijde ook noodzakelijk

We mogen niet concluderen dat maatregelen langs de inkomstzijde geen onderdeel zijn van een evenwichtig besparingspakket. Op korte termijn zijn er dringende maatregelen nodig. Het idee om extra middelen te halen door een verhoging van de roerende voorheffing en een vermindering van de uitzonderingsregimes voor het BTW-tarief houden elkaar mogelijks politiek in evenwicht.

Op korte termijn komt het erop aan het gat te dichten met enkele maatregelen die snel uitvoerbaar zijn maar parallel moeten gestart worden met de voorbereiding van een fundamentele herziening van het bestaande belastingstelsel. De vereenvoudiging van het complexe belastingstelsel is een eerste prioriteit.

Stel commissie op met experts

Ervaring leert dat de beste methodiek om resultaat te boeken het samenstellen is van een speciale commissie met experts. Hierbij dient eerst geselecteerd te worden op expertise.

Hervorm het belastingstelsel – verminder aftrekmogelijkheden – gebruik opbrengst voor een lager belastingtarief

De hervorming van het belastingstelsel op het vlak van roerend en onroerend vermogen moet aangepakt worden. Het verminderen in de aftrekmogelijkheden mag geen taboe zijn.

Het verbreden van de belastbare basis door het verminderen van allerlei aftrekken is internationaal al jaren een tendens, waarvan de opbrengst op termijn kan gebruikt worden om het belastingtarief te verlagen. Itinera pleit voor een hergroepering van de overblijvende aftrekmogelijkheden in korven. Per korf heeft men een maximaal af te trekken bedrag waaruit de belastingbetaler zelf kan kiezen waaraan hij dat bedrag besteedt. Dit is administratief en budgettair veel beter te beheersen.

Na een tijd kan de overheid de verminderingen of vrijstellingen die amper gekozen worden afschaffen.

Veranker begrotingsregel in de grondwet

België heeft een structureel probleem met begrotingsdiscipline. Verschillende landen hebben al stappen ondernomen in het creëren van een grondwettelijk verankerde begrotingsregel. Zo nam Duitsland in zijn grondwet een zogenaamde “schuldenrem” op. Door een vergelijkbare verankering in onze grondwet worden beleidsvoerders verplicht om jaarlijks de nodige besparingsmaatregelen te treffen en een lang termijnbeleid inzake overheidsfinanciën uit te stippelen.

Een dergelijke maatregel kan bijdragen aan het herstel op korte termijn en het vertrouwen in de Belgische economie versterken.

Besparingsmaatregelen voorgesteld door experts

Itinera heeft bij een selecte groep experts gepeild naar mogelijke besparingsmaatregelen. Uit de voorstellen blijkt dat men heel wat kan besparen op de departementen en subsidies. Daarnaast bevatten de voorstellen ook een diversiteit van maatregelen zoals ambtenarenlonen enkel te indexeren, de prijzen van generieke geneesmiddelen te verlagen, immigratie te beperken tot zelfvoorzienende gezinnen, Sommige voorstellen werden becijferd zoals de uitgaven voor gezondheidszorg beperken tot groei BNP (meer dan 2 miljard euro tegen 2015), het optrekken van de minimum pensioenleeftijd tot 62 jaar en de normale pensioenleeftijd tot 66 jaar met een maximum gelijkgestelde periode van 4 jaar(1 miljard euro tegen 2015), het optrekken van de minimum pensioenleeftijd in de openbare sector tot 62 jaar en de normale pensioenleeftijd tot 66 jaar waarbij het pensioen berekend wordt op de laatste 15 jaar in plaats van de laatste 5 jaar(1 miljard euro tegen 2015), het optrekken van de roerende voorheffing naar 20%(460 miljoen euro,).

het minder aantrekkelijk maken van bedrijfswagens(600 miljoen euro) en milieubelastingen kunnen minstens 600 miljoen euro opbrengen.

Voor meer info: neem contact op met Ivan Van de Cloot: 0478/43 47 17

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming.